

Sygn. akt: IV U 752/21

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 lutego 2022 r.

Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieścia IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych we Wrocławiu
w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Agnieszka Chlipała - Koziół

Protokolant: Dorota Wabnitz

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 17 lutego 2022 r. we Wrocławiu

sprawy z odwołania wnioskodawczyni **A. S.**

od decyzji strony pozwanej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział we W.

z dnia 15.12.2020 r. znak: (...)

o odsetki od zasiłku chorobowego i macierzyńskiego

I. zmienia zaskarżoną decyzję z dnia 15.12.2020 r. znak: (...) w ten sposób, że przyznaje wnioskodawczyni A. S. prawo do odsetek od wypłaconego wnioskodawczyni zasiłku chorobowego i macierzyńskiego od następujących kwot i dat:

- od kwoty 1812,06 zł wypłaconego zasiłku chorobowego za okres 8-25 lipca 2018 r. od dnia 14.12.2018 r. do dnia 10.08.2020 r.,

- od kwoty 2818,76 zł wypłaconego zasiłku chorobowego za okres 26.07.2018-22.08.2018 r. od dnia 14.12.2018 r. do dnia 10.08.2020 r.,

- od kwoty 1409,38 zł wypłaconego zasiłku chorobowego za okres 23.08.2018 r. – 5.09.2018 r. od dnia 14.12.2018 r. do dnia 10.08.2020 r.,

- od kwoty 2818,76 zł wypłaconego zasiłku chorobowego za okres 6.09.2018 r. – 3.10.2018 r. od dnia 14.12.2018 r. do dnia 10.08.2020 r.,

- od kwoty 2617,42 zł wypłaconego zasiłku chorobowego za okres 4.10.2018 r. – 29.10.2018 r. od dnia 14.12.2018 r. do dnia 10.08.2020 r.,

- od kwoty 3020,10 zł wypłaconego zasiłku chorobowego za okres 30.10.2018 r. -28.11.2018 r. od dnia 14.12.2018 r. do dnia 10.08.2020 r.,

- od kwoty 1812,06 zł wypłaconego zasiłku chorobowego za okres 29.10.2018 r. -16.12.2018 r. od dnia 30.12.2018 r. do dnia 10.08.2020 r.,

- od kwoty 1208,10 zł wypłaconego zasiłku macierzyńskiego za okres 17.12.2018 r.– 31.12.2018 r. od dnia 31.01.2019 r. do dnia 10.08.2020 r.,

- od kwoty 2496,74 zł wypłaconego zasiłku macierzyńskiego za okres 1.01.2019 r. – 31.01.2019 r. od dnia 2.02.2019 r. do 10.08.2020 r.,

- od kwoty 2255,12 zł wypłaconego zasiłku macierzyńskiego za okres 1.02.2019 r. – 28.02.2019 r. od dnia 2.03.2019 r. do dnia 10.08.2020 r.,

- od kwoty 2496,74 zł wypłaconego zasiłku macierzyńskiego za okres 1.03.2019 r. – 31.03.2019 r. od dnia 2.04.2019 r. do dnia 10.08.2020 r.,

- od kwoty 2416,20 zł wypłaconego zasiłku macierzyńskiego za okres 1.04.2019 r. – 30.04.2019 r. od dnia 2.05.2019 r. do dnia 10.08.2020 r.,

- od kwoty 2094,04 zł wypłaconego zasiłku macierzyńskiego za okres 1.05.2019 r. – 31.05.2019 r. od dnia 2.06.2019 r. do dnia 10.08.2020 r.,

- od kwoty 2416,20 zł wypłaconego zasiłku macierzyńskiego za okres 1.06.2019 r. – 30.06.2019 r. od dnia 2.07.2019 r. do dnia 10.08.2020 r.,

- od kwoty 2496,74 zł wypłaconego zasiłku macierzyńskiego za okres 1.07.2019 r. – 31.07.2019 r. od dnia 2.08.2019 r. do dnia 10.08.2020 r.,

- od kwoty 2496,74 zł wypłaconego zasiłku macierzyńskiego za okres 1.08.2019 r. – 31.08.2019 r. od dnia 3.09.2019 r. do dnia 10.08.2020 r.,

- od kwoty 2416,20 zł wypłaconego zasiłku macierzyńskiego za okres 1.09.2019 r. – 30.09.2019 r. od dnia 2.10.2019 r. do dnia 10.08.2020 r.,

- od kwoty 2496,74 zł wypłaconego zasiłku macierzyńskiego za okres 1.10.2019 r. – 31.10.2019 r. od dnia 2.11.2019 r. do dnia 10.08.2020 r.,

- od kwoty 2416,20 zł wypłaconego zasiłku macierzyńskiego za okres 1.11.2019 r. – 30.11.2019 r. od dnia 3.12.2019 r. do dnia 10.08.2020 r.,

- od kwoty 1208,10 zł wypłaconego zasiłku macierzyńskiego za okres 1.12.2019 r. – 15.12.2019 r. od dnia 3.01.2020 r. do dnia 10.08.2020 r.,

II. w pozostałym zakresie oddala odwołanie;

III. zasądza od organu rentowego na rzecz wnioskodawczyni kwotę 180 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;

IV. orzeka, że koszty sądowe ponosi Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

Wnioskodawczyni A. S. wniosła odwołanie od **decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział we W.** z dnia 15 grudnia 2020 r., znak (...) - (...), domagając się jej zmiany poprzez przyznanie jej wypłaty odsetek od wypłaconego zasiłku chorobowego za okres od dnia 8 lipca 2018 r. do dnia 16 grudnia 2018 r. i zasiłku macierzyńskiego za okres od dnia 17 grudnia 2018 r. do dnia 15 grudnia 2019 r. oraz zasądzenie od organu rentowego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych.

Uzasadniając swoje odwołanie ubezpieczona podniosła, że wraz ze złożeniem wniosku zarówno o wypłatę zarówno zasiłku chorobowego, jak i macierzyńskiego spełniała ona wszystkie przesłanki do otrzymania świadczenia oraz przedłożyła wszelką wymaganą dokumentację. Pomimo tego, ZUS odmówił przyznania jej świadczenia, która to decyzja została następnie zmieniona wyrokiem Sądu Okręgowego we Wrocławiu, przy czym Sąd swoje rozstrzygnięcie opierał na dokumentacji, którą organ rentowy dysponował od początku sprawy. W świetle powyższego w ocenie wnioskodawczyni nie sposób zgodzić się z twierdzeniem organu rentowego, że sąd I instancji zgromadził nowe dowody

w sprawie, a sam wyrok Sądu Okręgowego we Wrocławiu był ostatnimi dokumentem mającym wpływ na ustalenie prawa do zasiłku chorobowego i zasiłku macierzyńskiego. Wyrok Sądu bowiem w ocenie wnioskodawczynie jedynie potwierdził, że podlega ona ubezpieczeniom społecznym od dnia 1 czerwca 2018 r. Zdaniem ubezpieczonej słusznym jest stwierdzenie, że brak wypłaty należnego świadczenia nastąpił na skutek okoliczności, za które bezsprzecznie odpowiedzialność ponosi tylko i wyłącznie ZUS.

W odpowiedzi na **odwołanie organ rentowy Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział we W.** wniósł o oddalenie odwołania z uwagi na brak podstaw prawnych do jego uwzględnienia.

W uzasadnieniu swojego stanowiska organ rentowy wskazał, że w przedmiotowej sprawie wyrok Sądu Okręgowego był ostatnim dokumentem mającym wpływ na ustalenie prawa do zasiłku chorobowego i macierzyńskiego za sporne okresy. W związku z tym, świadczenie należało wypłacić w terminie nieprzekraczającym 30 dni licząc od dnia 17 lipca 2020 r., tj. od daty uprawomocnienia się wyroku z dnia 4 czerwca 2020 r. Wypłaty należnego zasiłku chorobowego i macierzyńskiego za sporne okresy dokonano w dniu 10 sierpnia 2020 r., w związku z czym w ocenie ZUS brak jest podstaw do wypłaty odsetek.

W piśmie z 19.01.2022 r. wnioskodawczynie ostatecznie sprecyzowała daty, od których domagała się przyznania odsetek ustawowych od poszczególnych kwot z tytułu zasiłku chorobowego i macierzyńskiego (k. 90-91).

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny.

Wnioskodawczynie A. S. urodziła się w dniu (...)

W dniu 19 marca 2013 r. wnioskodawczynie zawarła z (...) sp. z o.o. z siedzibą we W. umowę zlecenia. Zgłoszenie do ubezpieczeń społecznych z tytułu tej umowy wpłynęło do ZUS z dnia 6 sierpnia 2018 r.

Następnie w dniu 25 maja 2018 r. strony zawarły umowę o pracę na czas określony od dnia 1 czerwca 2018 r. do dnia 1 czerwca 2019 r. w wymiarze czasu pracy wynoszącym 1/2 etatu za wynagrodzeniem w wysokości 3.500,00 zł brutto miesięcznie na stanowisku aplikanta radcowskiego. Zgłoszenie do ubezpieczeń społecznych z tytułu umowy o pracę wpłynęło do organu rentowego w dniu 8 czerwca 2018 r.

Począwszy od dnia 5 czerwca 2018 r. do dnia porodu wnioskodawczynie pozostawała na zwolnieniu lekarskim w związku z ciążą. W dniu (...) urodziła dziecko. Po udaniu się przez wnioskodawczynie na zwolnienie lekarskie, a następnie na urlop macierzyński, spółka nie zatrudniła nowej osoby na jej stanowisko.

Od dnia 1 czerwca 2019 r. wnioskodawczynie wróciła do pracy.

Dowód: - okoliczności bezsporne.

Organ rentowy w dniach 6 lipca i 10 sierpnia 2018 r. podjął kontrolę ubezpieczenia wnioskodawczynie. Na miejscu pracownik ZUS rozmawiał z szefem wnioskodawczynie, A. A., który podał temu pracownikowi informację o osobach mogących zostać przesłuchanymi. Pracownik ZUS jednakże uznał, że nie jest to konieczne. Ubezpieczona oraz jej szef otrzymali pytania na piśmie, do których ustosunkowali się szczegółowo, potwierdzając to dokumentacją. Ubezpieczona była bardzo aktywna w czasie postępowania prowadzonego przez ZUS i nie miała miejsce sytuacja, aby odmówiła ona przedłożenia dokumentów, o które została poproszona. Wnioskodawczynie sama wychodziła z inicjatywą i pytała o konieczność dołączenia kolejnych dokumentów. Organ rentowy nie zobowiązał wnioskodawczynie do złożenia kolejnych dokumentów i poinformował o konieczności oczekiwania na decyzję w sprawie.

Dowód: - wyjaśnienia wnioskodawczynie, k. 44,

- akta postępowania kontrolnego ZUS w aktach organu rentowego.

Decyzją z dnia 14 listopada 2018 r. nr (...)1/U- (...), organ rentowy stwierdził, że wnioskodawczynie jako pracownik u płatnika składek (...) sp. z o.o. nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, chorobowemu,

wypadkowemu od dnia 1 czerwca 2018 r. W ocenie ZUS brak było obiektywnych dowodów świadczenia przez wnioskodawczynię pracy.

Dowód: - decyzja ZUS z dn. 14.11.2018 r. w aktach organu rentowego.

Decyzją z dnia 30 listopada 2018 r., znak (...) - (...), organ rentowy odmówił wnioskodawczyni prawa do zasiłku chorobowego za okres od dnia 8 lipca 2018 r. do dnia 28 listopada 2018 r.

Dowód: - decyzja ZUS z dn. 30.11.2018 r. w aktach organu rentowego.

Wnioskodawczyni w dniu 5 grudnia 2018 r. wniosła do Sądu Okręgowego we Wrocławiu VIII Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych odwołanie od decyzji organu rentowego z dnia 14 listopada 2018 r. nr (...) i domagała się jej zmiany poprzez objęcie jej jako pracownika obowiązkowym ubezpieczeniem emerytalnym, rentowym, chorobowym i wypadkowym od dnia 1 czerwca 2018 r.

Wnioskodawczyni wniosła o dopuszczenie oraz przeprowadzenie dowodu z dokumentów znajdujących się w aktach ZUS obejmujących m.in. korespondencję mailową z dnia 21 i 28 maja, 1 i 3 czerwca 2018 r., umowę o pracę z dnia 25 maja 2018 r., listę płac, potwierdzenie odbioru wynagrodzenia, umowę zlecenia z dnia 9 marca 2018 r., kartę szkolenia wstępnego w dziedzinie bhp, zakres obowiązków pracownika z dnia 25 maja 2018 r., informację o podstawowych warunkach pracy obowiązujących w firmie (...) sp. z o.o. z dnia 25 maja 2018 r., kwestionariusz osobowy dla pracownika, oświadczenie z dnia 25 maja 2018 r., kwestionariusz osobowy dla osoby ubiegającej się o zatrudnienie z dnia 25 maja 2018 r.

Do odwołania ubezpieczona załączyła aneks do umowy o świadczenie usług prawnych do umowy z dnia 1 czerwca 2018 r., komplet 11 zanonimizowanych dokumentów utworzonych w dniu 1 i 4 czerwca 2018 r., wydruk 9 wiadomości mailowych wymienianych przez ubezpieczoną z innymi pracownikami oraz zarządem spółki.

Dowód: - odwołanie wnioskodawczyni z dn. 05.12.2018 r. w aktach sprawy o sygn. akt VIII U 73/19.

W toku postępowania w sprawie o sygn. akt VIII U 73/19 przed Sądem Okręgowym we Wrocławiu przesłuchana została I. K., J. D., M. H., wnioskodawczyni i A. A..

Zgromadzone dodatkowe dokumenty obejmowały: dokumentację związaną z przebiegiem ciąży wnioskodawczyni, zestawienie pracowników zgłaszanych przez płatnika składek do ubezpieczeń pracowników i z tytułu umowy zlecenia, informację dotyczącą rozliczenia składek płatnika, akta osobowe wnioskodawczyni od poprzedniego pracodawcy, faktury VAT wystawione przez Kancelarię (...) adw. M. S., aneks do umowy o współpracy z ww. kancelarią.

Dowód: - akta sprawy o sygn. akt VIII U 73/19.

Wyrokiem z dnia 4 czerwca 2020 r., sygn. akt VIII U 73/19, Sąd Okręgowy we Wrocławiu VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych zmienił decyzję organu rentowego z dnia 14 listopada 2018 r. nr (...) w ten sposób, że stwierdził, że wnioskodawczyni jako pracownik płatnika składek (...) sp. z o.o. podlega obowiązkowo ubezpieczeniu emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu od dnia 1 czerwca 2018 r.

Dowód: - wyrok SO we Wrocławiu z dn. 04.06.2020 r. w aktach sprawy o sygn. akt VIII U 73/19.

Kwoty zasiłków należnych wnioskodawczyni wynosiły:

a) zasiłków chorobowych za okresy:

- 8 – 25 lipca 2018 r. – 1.812,06 zł (wpływ dokumentów - 10.07.2018 r.),

- 26 lipca – 22 sierpnia 2018 r. – 2.818,76 zł (wpływ dokumentów – 27.07.2018 r.),

- 23 sierpnia – 5 września 2018 r. – 1.409,38 zł (wpływ dokumentów – 24.08.2018 r.),
- 6 września – 3 października 2018 r. – 2.818,76 zł (wpływ dokumentów - 10.09.2018 r.),
- 4 – 10 października 2018 r. – 2.617,42 zł (wpływ dokumentów – 08.10.2018 r.),
- 30 października – 28 listopada 2018 r. – 3.020,10 zł (wpływ dokumentów – 07.11.2018 r.),
- 29 listopada – 16 grudnia 2018 r. – 1.812,06 zł (wpływ dokumentów – 30.11.2018 r.),

b) zasiłków macierzyńskich za okresy:

- 17 – 31 grudnia 2018 r. – 1.208,10 zł (wpływ dokumentów – 31.12.2018 r.),
- 1 – 31 stycznia 2019 r. – 2.496,74 zł (wpływ dokumentów – 31.12.2018 r.),
- 1 – 28 lutego 2019 r. – 2.255,12 zł (wpływ dokumentów – 31.12.2018 r.),
- 1 – 31 marca 2019 r. – 2.496,74 zł (wpływ dokumentów – 31.12.2018 r.),
- 1 – 30 kwietnia 2019 r. – 2.416,20 zł (wpływ dokumentów – 31.12.2018 r.),
- 1 – 31 maja 2019 r. – 2.094,04 zł (wpływ dokumentów – 31.12.2018 r.),
- 1 – 30 czerwca 2019 r. – 2.416,20 zł (wpływ dokumentów – 31.12.2018 r.),
- 1 – 31 lipca 2019 r. – 2.496,74 zł (wpływ dokumentów – 31.12.2018 r.),
- 1 – 31 sierpnia 2019 r. – 2.496,74 zł (wpływ dokumentów – 31.12.2018 r.),
- 1 – 30 września 2019 r. – 2.416,20 zł (wpływ dokumentów – 31.12.2018 r.),
- 1 – 31 października 2019 r. – 2.496,74 zł (wpływ dokumentów – 31.12.2018 r.),
- 1 – 30 listopada 2019 r. – 2.416,20 zł (wpływ dokumentów – 31.12.2018 r.),
- 1 – 15 grudnia 2019 r. – 1.208,10 zł (wpływ dokumentów – 31.12.2018 r.).

Dowód: - tabela, k. 35.

Organ rentowy wypłacił wnioskodawczyni w dniu 10 sierpnia 2020 r. należne jej świadczenia chorobowe za okres lipiec – grudzień 2018 r. oraz za okres zasiłku macierzyńskiego za okres od grudnia 2018 r. do grudnia 2019 r.

Pismem z dnia 2 października 2020 r. wnioskodawczyni wezwała organ rentowy do wypłaty odsetek ustawowych od wypłaconych świadczeń chorobowych oraz świadczeń za okres zasiłku macierzyńskiego za ww. okresy naliczonych od każdego świadczenia do dnia zapłaty.

Dowód: - wezwanie do zapłaty z dn. 02.10.2020 r. w aktach organu rentowego.

Decyzją z dnia 15 grudnia 2020 r., znak (...), organ rentowy odmówił wnioskodawczyni wypłaty odsetek od wypłaconego zasiłku chorobowego od dnia 8 lipca 2018 r. do dnia 16 grudnia 2018 r. i zasiłku macierzyńskiego za okres od dnia 17 grudnia 2018 r. do dnia 15 grudnia 2019 r. W uzasadnieniu wskazano, że wyrok Sądu Okręgowego był ostatnim dokumentem mającym wpływ na ustalenie wnioskodawczyni prawa do zasiłku chorobowego i macierzyńskiego za sporne okresy. W związku z tym, świadczenie należało wypłacić w terminie nieprzekraczającym 30 dni licząc od dnia 17 lipca 2020 r., tj. od daty uprawomocnienia się wyroku z dnia 4 czerwca 2020 r. Wypłaty

należnego zasiłku chorobowego i macierzyńskiego za sporne okresy dokonano w dniu 10 sierpnia 2020 r., w związku z czym w ocenie ZUS brak było podstaw do wypłaty odsetek.

Dowód: - decyzja ZUS z dn. 15.12.2020 r. w aktach organu rentowego.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje.

Odwołanie, jako zasadne, podlegało uwzględnieniu w przeważającym zakresie.

W niniejszej sprawie wnioskodawczyni domagała się zmiany decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział we W. z dnia 15 grudnia 2020 r., znak (...), poprzez przyznanie jej wypłaty odsetek od wypłaconego zasiłku chorobowego za okres od dnia 8 lipca 2018 r. do dnia 16 grudnia 2018 r. i zasiłku macierzyńskiego za okres od dnia 17 grudnia 2018 r. do dnia 15 grudnia 2019 r. Z kolei organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania.

Zgodnie z art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U. z 2021 r. poz. 1133, 1621; dalej jako ustawa zasiłkowa) płatnicy składek wypłacają zasiłki w terminach przyjętych dla wypłaty wynagrodzeń lub dochodów, a Zakład Ubezpieczeń Społecznych bieżąco po stwierdzeniu uprawnień. Zasiłki te wypłaca się nie później jednak niż w ciągu 30 dni od daty złożenia dokumentów niezbędnych do stwierdzenia uprawnień do zasiłków.

Zgodnie z art. 85 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 423, 432, 619, 1621; dalej jako ustawa systemowa), jeżeli Zakład Ubezpieczeń Społecznych - w terminach przewidzianych w przepisach określających zasady przyznawania i wypłacania świadczeń pieniężnych z ubezpieczeń społecznych lub świadczeń zleconych do wypłaty na mocy odrębnych przepisów albo umów międzynarodowych - nie ustalił prawa do świadczenia lub nie wypłacił tego świadczenia, jest obowiązany do wypłaty odsetek od tego świadczenia w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie określonych przepisami prawa cywilnego. Nie dotyczy to przypadku, gdy opóźnienie w przyznaniu lub wypłaceniu świadczenia jest następstwem okoliczności, za które Zakład nie ponosi odpowiedzialności.

Powyższe przepisy należy rozumieć w taki sposób, że płatnicy składek wypłacają zasiłki w terminach przyjętych dla wypłaty wynagrodzeń, a ZUS od razu po stwierdzeniu uprawnień. Zasiłki te wypłaca się jednak nie później niż w ciągu 30 dni od daty złożenia dokumentów niezbędnych do stwierdzenia uprawnień. Jeżeli ZUS w terminie nie wypłacił świadczenia, jest obowiązany do wypłaty odsetek ustawowych, chyba że opóźnienie jest następstwem okoliczności, za które nie ponosi odpowiedzialności (vide: wyrok SN z 07.02.2006 r., sygn. akt I UK 191,05, OSP 2007/4/3).

Sporną w niniejszej sprawie była okoliczność, czy wypłata ubezpieczonej świadczeń nastąpiła z opóźnieniem, a jeżeli tak, to czy za owe opóźnienie odpowiada wyłącznie organ rentowy.

Organ rentowy podnosił, iż dokonał wypłaty zasiłku chorobowego za sporny okres w ustawowym terminie 30 dni licząc od dnia uprawomocnienia się wyroku Sądu Okręgowego we Wrocławiu z dnia 4 czerwca 2020 r., tj. w dniu 17 lipca 2020 r., który to dokument traktował jako ostatni mający wpływ na ustalenie prawa do zasiłku chorobowego i macierzyńskiego za sporne okresy. Wypłata należnych świadczeń nastąpiła bowiem w dniu 10 sierpnia 2020 r.

Sąd w niniejszej sprawie nie podzielił stanowiska organu rentowego, że termin do przyznania i wypłaty zasiłku zaczął biec dopiero od 17 lipca 2020 r., czyli od momentu uprawomocnienia się wyroku Sądu Okręgowego w przedmiocie podlegania przez wnioskodawczynię ubezpieczeniom społecznym.

Jak wynika z powołanego powyżej art. 64 ust. 1 ustawy zasiłkowej mówi on o dokumentach niezbędnych do ustalenia stanu faktycznego, a nie niezbędnych do ustalenia treści obowiązujących przepisów i ich wykładni (stanu prawnego). Wydanie prawomocnego wyroku sądu ubezpieczeń społecznych przyznającego świadczenie i wpływ tego wyroku do organu rentowego nie mają znaczenia dla biegu terminu do wydania decyzji, od upływu którego ubezpieczonemu

przysługują ustawowe odsetki (vide: wyrok SA w Lublinie z 26.06.2013 r., III AUA 208/13, Lex 1331074; wyrok SN z 07.04.2010 r., I UK 345/09, Lex 607445).

Organ rentowy ponosi wyłączną odpowiedzialność za odmowę przyznania świadczenia (skutkującą obowiązkiem wypłaty odsetek), jeżeli wszystkie niezbędne okoliczności faktyczne uzasadniające nabycie prawa zostały ustalone w postępowaniu przed tym organem, a odmowa przyznania świadczenia jest wynikiem błędu w wykładni lub/i zastosowaniu prawa materialnego (vide: wyrok SA w Lublinie z 26.06.2013 r.; wyrok SN z 07.04.2010 r.).

Podobnie orzekł Sąd Apelacyjny w Rzeszowie w wyroku z dnia 15 października 2014 r. wskazując, że wydanie przez organ rentowy niezgodnej z prawem decyzji odmawiającej wypłaty świadczenia w sytuacji, gdy było możliwe wydanie decyzji zgodnej z prawem, w szczególności, gdy ubezpieczony wykazał wszystkie przesłanki świadczenia, oznacza, że opóźnienie w spełnieniu świadczenia jest następstwem okoliczności, za które organ rentowy ponosi odpowiedzialność, choćby nie można było mu zarzucić niestaranności w wykładni i zastosowaniu prawa (sygn. akt III AUa 376/14, Lex 1527161).

Odnosząc powyższe regulacje do stanu faktycznego sprawy wskazać należy, iż organ rentowy ponosi odpowiedzialność za niewypłacenie ubezpieczonej w terminie należnego jej zasiłku chorobowego za okres od dnia 8 lipca 2018 r. do dnia 16 grudnia 2018 r. i zasiłku macierzyńskiego za okres od dnia 17 grudnia 2018 r. do dnia 15 grudnia 2019 r. Tym samym ubezpieczonej przysługuje prawo do ustawowych odsetek za opóźnienie z tytułu wypłaconego, po terminie, zasiłku chorobowego i zasiłku macierzyńskiego za ww. okresy.

W niniejszej sprawie, jak wynika z poczynionych ustaleń faktycznych, ustalenie uprawnień ubezpieczonej do prawa do zasiłku chorobowego za okres od dnia 8 lipca 2018 r. do dnia 16 grudnia 2018 r. i zasiłku macierzyńskiego za okres od dnia 17 grudnia 2018 r. do dnia 15 grudnia 2019 r. pozostawało w ścisłym związku z decyzją organu rentowego z dnia 14 listopada 2018 r. nr (...), którą organ rentowy stwierdził, że wnioskodawczyni jako pracownik u płatnika składek (...) sp. z o.o. nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, chorobowemu, wypadkowemu od dnia 1 czerwca 2018 r.

Wydanie ww. decyzji skutkowało bowiem, następczo, wydaniem przez organ rentowy kolejnych decyzji, na podstawie których odmówił on ubezpieczonej prawa do zasiłku chorobowego za okres od dnia od dnia 8 lipca 2018 r. do dnia 16 grudnia 2018 r. i zasiłku macierzyńskiego za okres od dnia 17 grudnia 2018 r. do dnia 15 grudnia 2019 r.

Wprawdzie przy tym, ponownie następczo, przedmiotowa decyzja z dnia 14 listopada 2018 r. została zmieniona wyrokiem Sądu Okręgowego we Wrocławiu VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 4 czerwca 2020 r. w sprawie sygn. akt VIII U 73/19, którym Sąd – po przeprowadzeniu postępowania dowodowego - zmienił decyzję organu rentowego z dnia 14 listopada 2018 r. w ten sposób, że stwierdził, że ubezpieczona jako pracownik płatnika składek (...) sp. z o.o. podlega obowiązkowo ubezpieczeniu emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu od dnia 1 czerwca 2018 r., niemniej jednak, w ocenie Sądu, uznać należy, iż także organ rentowy, dochowując należytej staranności mógł już na etapie swojego postępowania poczynić wszystkie konieczne ustalenia faktyczne i wydać prawidłową decyzję w sprawie.

Należy bowiem wyraźnie podkreślić, że wyrok Sądu Okręgowego z dnia 4 czerwca 2020 r. został wydany na podstawie okoliczności faktycznych, które istniały już w chwili wydawania przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych decyzji z dnia 14 listopada 2018 r. Sąd Okręgowy wydając ww. wyrok oparł się bowiem na dokumentacji zawartej w aktach organu rentowego i na dowodzie z przesłuchania stron, tj. ubezpieczonej i za płatnika – A. A..

Także organ rentowy wydając decyzję z dnia 14 listopada 2018 r., w oparciu o wyniki przeprowadzonej kontroli, przesłuchał m.in. A. A., uzyskał również wyjaśnienia od ubezpieczonej oraz zgromadził dokumentację dotyczącą zatrudnienia ubezpieczonej.

Co istotne nie istniały po jego stronie żadne przeszkody, aby nie poczynić ustaleń także w oparciu o ewentualne przesłuchanie kolejnych świadków. Co więcej, A. A., udzielił pracownikowi ZUS informacji o osobach mogących zostać przesłuchanymi, ten jednakże uznał, że nie jest to konieczne.

Co równie ważne, w ocenie Sądu, w toku postępowania sądowego przed Sądem Okręgowym we Wrocławiu nie przeprowadzono żadnego dowodu tego rodzaju, którego organ rentowy nie mógłby przeprowadzić w toku czynności wyjaśniających – kontrolnych przed wydaniem decyzji z dnia 14 listopada 2018 r.

Uwzględniając powyższe uznać należało, w ocenie Sądu, iż organowi rentowemu można przypisać odpowiedzialność za opóźnienie w przyznaniu i wypłaceniu ubezpieczonej świadczenia w postaci zasiłku chorobowego od dnia od dnia 8 lipca 2018 r. do dnia 16 grudnia 2018 r. i zasiłku macierzyńskiego za okres od dnia 17 grudnia 2018 r. do dnia 15 grudnia 2019 r., bowiem odmowa przyznania tych świadczeń nastąpiła na skutek wydania przez organ rentowy błędnej decyzji z dnia 14 listopada 2018 r. mimo, iż organ rentowy już na etapie swojego postępowania miał niewątpliwie możliwość poczynienia wszelkich istotnych ustaleń co do podlegania przez ubezpieczoną ubezpieczeniom społecznym i wydania następnie prawidłowych decyzji.

W niniejszej sprawie organ rentowy, w wyniku braku wnikliwego i wszechstronnego, zbadania okoliczności faktycznych, co mogło się odbyć w ramach postępowania przed tym organem, wydał błędną decyzję, której konsekwencją było wypłacenie należnych ubezpieczonej świadczeń – zasiłków za ww. okresy dopiero w dniu 10 sierpnia 2020 r.

Organ rentowy już w toku własnego postępowania wyjaśniającego (kontrolnego), korzystając z przysługujących mu kompetencji miał możliwość i obowiązek prawidłowej oceny wszystkich okoliczności sprawy, a zatem ponosi odpowiedzialność za opóźnienie w przyznaniu odwołujących się świadczeń.

Mając na uwadze powyższe rozważania, a także powołane orzecznictwo Sądu Najwyższego, w świetle poczynionych ustaleń, należało uznać, że opóźnienie w wypłacie zasiłków za ww. okresy jest następstwem okoliczności, za które organ rentowy ponosi odpowiedzialność.

W tych okolicznościach nieuzasadnione jest stanowisko organu rentowego, że ostatnim dokumentem w sprawie niezbędnym do ustalenia uprawnień ubezpieczonej do zasiłku chorobowego od dnia od dnia 8 lipca 2018 r. do dnia 16 grudnia 2018 r. i zasiłku macierzyńskiego za okres od dnia 17 grudnia 2018 r. do dnia 15 grudnia 2019 r. był wyrok Sądu Okręgowego we Wrocławiu z dnia 4 czerwca 2020 r. Sąd Okręgowy oparł się tylko częściowo o nowy materiał dowodowy, ale tylko dlatego, iż jego brak wynikał z zaniechania podjęcia określonych czynności przez organ rentowy. Należy mieć na uwadze, że zgodnie z art. 87 ust. 1 ustawy systemowej, w trakcie przeprowadzania kontroli inspektor kontroli Zakładu ma prawo: 1) badać wszelkie księgi, dokumenty finansowo-księgowo i osobowe oraz inne nośniki informacji związane z zakresem kontroli; 1a) dokonywać oględzin i spisu składników majątku płatników składek zalegających z opłatą należności z tytułu składek; 2) zabezpieczać zebrane dowody; 3) żądać udzielania informacji przez płatnika składek i ubezpieczonego; 4) legitymować osoby w celu ustalenia ich tożsamości, jeśli jest to niezbędne dla potrzeb kontroli; 5) wzywać i przesłuchiwać świadków; 6) wzywać i przesłuchiwać płatnika składek i ubezpieczonego, jeżeli z powodu braku lub po wyczerpaniu innych środków dowodowych pozostały niewyjaśnione okoliczności mające znaczenie dla postępowania kontrolnego.

Organ rentowy, w celu wyjaśnienia okoliczności istotnych dla postępowania kontrolnego, miał zatem wszelkie możliwości do poczynienia wyczerpujących ustaleń. Fakt, iż możliwości te nie zostały przez organ rentowy wykorzystane w toku jego postępowania i organ rentowy wydał decyzję, która w wyniku odwołania ubezpieczonej została później zmieniona przez Sąd Okręgowy we Wrocławiu wyrokiem z dnia 4 czerwca 2020 r., nie stanowi, że do opóźnienia w wypłacie ubezpieczonej należnych jej świadczeń doszło w okolicznościach, za które organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności. Wyrok Sądu Okręgowego miał charakter deklaratoryjny i jedynie potwierdził fakt podlegania przez wnioskodawczynię ubezpieczeniom społecznym. Do braku wypłaty spornych zasiłków w terminie doszło z wyłącznej winy organu rentowego, za co organ rentowy ponosi odpowiedzialność. Błędna ocena okoliczności

doprowadziła do wydania błędnej decyzji, co jednakże nie może być uznane za nową okoliczność, zwłaszcza że w postępowaniu sądowym nie ustalono żadnych nowych przesłanek wypłaty świadczeń, których wykazanie ciążyłoby na ubezpieczonej, a które organowi rentowemu nie były znane lub nie mogły być znane. Organ rentowy w toku własnego postępowania wyjaśniającego, korzystając z przysługujących mu kompetencji miał możliwość i obowiązek prawidłowej oceny wszystkich okoliczności sprawy i posiadanych dokumentów, a zatem ponosi odpowiedzialność za opóźnienie w przyznaniu odwołującej się świadczeń.

Tym samym organ rentowy był, w ocenie Sądu, zobligowany do wypłaty spornych odsetek od zasiłku chorobowego i zasiłku macierzyńskiego.

Wnioskodawczyni ostatecznie sprecyzowała żądanie odsetkowe w piśmie z dnia 19.01.2022 r., wskazując, że domaga się odsetek:

- od kwoty 1812,06 zł wypłaconego zasiłku chorobowego za okres 8-25 lipca 2018 r. od dnia 9.08.2018 r. do dnia 10.08.2020 r.,
- od kwoty 2818,76 zł wypłaconego zasiłku chorobowego za okres 26.07.2018-22.08.2018 r. od dnia 26.08.2018 r. do dnia 10.08.2020 r.,
- od kwoty 1409,38 zł wypłaconego zasiłku chorobowego za okres 23.08.2018 r. – 5.09.2018 r. od dnia 23.09.2018 r. do dnia 10.08.2020 r.,
- od kwoty 2818,76 zł wypłaconego zasiłku chorobowego za okres 6.09.2018 r. – 3.10.2018 r. od dnia 9.10.2018 r. do dnia 10.08.2020 r.,
- od kwoty 2617,42 zł wypłaconego zasiłku chorobowego za okres 4.10.2018 r. – 29.10.2018 r. od dnia 7.11.2018 r. do dnia 10.08.2020 r.,
- od kwoty 3020,10 zł wypłaconego zasiłku chorobowego za okres 30.10.2018 r. -28.11.2018 r. od dnia 6.12.2018 r. do dnia 10.08.2020 r.,
- od kwoty 1812,06 zł wypłaconego zasiłku chorobowego za okres 29.10.2018 r. -16.12.2018 r. od dnia 29.12.2018 r. do dnia 10.08.2020 r.,
- od kwoty 1208,10 zł wypłaconego zasiłku macierzyńskiego za okres 17.12.2018 r.– 31.12.2018 r. od dnia 31.01.2019 r. do dnia 10.08.2020 r.,
- od kwoty 2496,74 zł wypłaconego zasiłku macierzyńskiego za okres 1.01.2019 r. – 31.01.2019 r. od dnia 1.02.2019 r. do 10.08.2020 r.,
- od kwoty 2255,12 zł wypłaconego zasiłku macierzyńskiego za okres 1.02.2019 r. – 28.02.2019 r. od dnia 1.03.2019 r. do dnia 10.08.2020 r.,
- od kwoty 2496,74 zł wypłaconego zasiłku macierzyńskiego za okres 1.03.2019 r. – 31.03.2019 r. od dnia 1.04.2019 r. do dnia 10.08.2020 r.,
- od kwoty 2416,20 zł wypłaconego zasiłku macierzyńskiego za okres 1.04.2019 r. – 30.04.2019 r. od dnia 1.05.2019 r. do dnia 10.08.2020 r.,
- od kwoty 2094,04 zł wypłaconego zasiłku macierzyńskiego za okres 1.05.2019 r. – 31.05.2019 r. od dnia 1.06.2019 r. do dnia 10.08.2020 r.,
- od kwoty 2416,20 zł wypłaconego zasiłku macierzyńskiego za okres 1.06.2019 r. – 30.06.2019 r. od dnia 1.07.2019 r. do dnia 10.08.2020 r.,

- od kwoty 2496,74 zł wypłaconego zasiłku macierzyńskiego za okres 1.07.2019 r. – 31.07.2019 r. od dnia 1.08.2019 r. do dnia 10.08.2020 r.,

- od kwoty 2496,74 zł wypłaconego zasiłku macierzyńskiego za okres 1.08.2019 r. – 31.08.2019 r. od dnia 1.09.2019 r. do dnia 10.08.2020 r.,

- od kwoty 2416,20 zł wypłaconego zasiłku macierzyńskiego za okres 1.09.2019 r. – 30.09.2019 r. od dnia 1.10.2019 r. do dnia 10.08.2020 r.,

- od kwoty 2496,74 zł wypłaconego zasiłku macierzyńskiego za okres 1.10.2019 r. – 31.10.2019 r. od dnia 1.11.2019 r. do dnia 10.08.2020 r.,

- od kwoty 2416,20 zł wypłaconego zasiłku macierzyńskiego za okres 1.11.2019 r. – 30.11.2019 r. od dnia 1.12.2019 r. do dnia 10.08.2020 r.,

- od kwoty 1208,10 zł wypłaconego zasiłku macierzyńskiego za okres 1.12.2019 r. – 15.12.2019 r. od dnia 1.01.2020 r. do dnia 10.08.2020 r.

Sąd **w punkcie I wyroku** działając na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., zmienił zaskarżoną decyzję z dnia 15.12.2020 r. znak: (...) w ten sposób, że przyznał wnioskodawczyni A. S. prawo do odsetek od wypłaconego wnioskodawczyni zasiłku chorobowego i macierzyńskiego od następujących kwot i dat:

- od kwoty 1812,06 zł wypłaconego zasiłku chorobowego za okres 8-25 lipca 2018 r. od dnia 14.12.2018 r. do dnia 10.08.2020 r.,

- od kwoty 2818,76 zł wypłaconego zasiłku chorobowego za okres 26.07.2018-22.08.2018 r. od dnia 14.12.2018 r. do dnia 10.08.2020 r.,

- od kwoty 1409,38 zł wypłaconego zasiłku chorobowego za okres 23.08.2018 r. – 5.09.2018 r. od dnia 14.12.2018 r. do dnia 10.08.2020 r.,

- od kwoty 2818,76 zł wypłaconego zasiłku chorobowego za okres 6.09.2018 r. – 3.10.2018 r. od dnia 14.12.2018 r. do dnia 10.08.2020 r.,

- od kwoty 2617,42 zł wypłaconego zasiłku chorobowego za okres 4.10.2018 r. – 29.10.2018 r. od dnia 14.12.2018 r. do dnia 10.08.2020 r.,

- od kwoty 3020,10 zł wypłaconego zasiłku chorobowego za okres 30.10.2018 r. -28.11.2018 r. od dnia 14.12.2018 r. do dnia 10.08.2020 r.,

- od kwoty 1812,06 zł wypłaconego zasiłku chorobowego za okres 29.10.2018 r. -16.12.2018 r. od dnia 30.12.2018 r. do dnia 10.08.2020 r.,

- od kwoty 1208,10 zł wypłaconego zasiłku macierzyńskiego za okres 17.12.2018 r.– 31.12.2018 r. od dnia 31.01.2019 r. do dnia 10.08.2020 r.,

- od kwoty 2496,74 zł wypłaconego zasiłku macierzyńskiego za okres 1.01.2019 r. – 31.01.2019 r. od dnia 2.02.2019 r. do 10.08.2020 r.,

- od kwoty 2255,12 zł wypłaconego zasiłku macierzyńskiego za okres 1.02.2019 r. – 28.02.2019 r. od dnia 2.03.2019 r. do dnia 10.08.2020 r.,

- od kwoty 2496,74 zł wypłaconego zasiłku macierzyńskiego za okres 1.03.2019 r. – 31.03.2019 r. od dnia 2.04.2019 r. do dnia 10.08.2020 r.,
- od kwoty 2416,20 zł wypłaconego zasiłku macierzyńskiego za okres 1.04.2019 r. – 30.04.2019 r. od dnia 2.05.2019 r. do dnia 10.08.2020 r.,
- od kwoty 2094,04 zł wypłaconego zasiłku macierzyńskiego za okres 1.05.2019 r. – 31.05.2019 r. od dnia 2.06.2019 r. do dnia 10.08.2020 r.,
- od kwoty 2416,20 zł wypłaconego zasiłku macierzyńskiego za okres 1.06.2019 r. – 30.06.2019 r. od dnia 2.07.2019 r. do dnia 10.08.2020 r.,
- od kwoty 2496,74 zł wypłaconego zasiłku macierzyńskiego za okres 1.07.2019 r. – 31.07.2019 r. od dnia 2.08.2019 r. do dnia 10.08.2020 r.,
- od kwoty 2496,74 zł wypłaconego zasiłku macierzyńskiego za okres 1.08.2019 r. – 31.08.2019 r. od dnia 3.09.2019 r. do dnia 10.08.2020 r.,
- od kwoty 2416,20 zł wypłaconego zasiłku macierzyńskiego za okres 1.09.2019 r. – 30.09.2019 r. od dnia 2.10.2019 r. do dnia 10.08.2020 r.,
- od kwoty 2496,74 zł wypłaconego zasiłku macierzyńskiego za okres 1.10.2019 r. – 31.10.2019 r. od dnia 2.11.2019 r. do dnia 10.08.2020 r.,
- od kwoty 2416,20 zł wypłaconego zasiłku macierzyńskiego za okres 1.11.2019 r. – 30.11.2019 r. od dnia 3.12.2019 r. do dnia 10.08.2020 r.,
- od kwoty 1208,10 zł wypłaconego zasiłku macierzyńskiego za okres 1.12.2019 r. – 15.12.2019 r. od dnia 3.01.2020 r. do dnia 10.08.2020 r.

Sąd nie uwzględnił żądania wnioskodawczyni jedynie w niewielkim zakresie – w przypadku zasiłku chorobowego Sąd uznał, że skoro ZUS uznał w dniu 14 listopada 2018 r., że posiada wszystkie dowody niezbędne do wydania decyzji, to najpóźniej w dniu 14 grudnia 2018 r., tj. w terminie 30 dni, winien był wypłacić wnioskodawczyni należne jej świadczenia, nie pozostając przy tym w opóźnieniu. Odsetki od kwot, których termin płatności przypadał do dnia 14 grudnia 2018 r., Sąd zasądził od dnia 15 grudnia 2018 r. Ponadto Sąd uwzględnił w orzeczeniu, że odsetki należne są nie od dnia płatności, a dopiero od dnia następującego po terminie płatności, a nadto wziął pod uwagę fakt, iż jeśli termin płatności przypadał w dzień ustawowo wolny od pracy, to strona nie pozostawała w opóźnieniu również następnego dnia. Z tych przyczyn odwołanie podlegało w części oddaleniu, o czym orzeczono **w punkcie II wyroku**.

Ustalając stan faktyczny Sąd oparł się o dokumenty zebrane w toku postępowania przed organem rentowym, a także o zebrany w sprawie materiał dowodowy w postaci dokumentów i przede wszystkim dołączone akta Sądu Okręgowego we Wrocławiu VIII Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych o sygn. akt VIII U 73/19. Żadna ze stron postępowania nie zakwestionowała przedstawionych dowodów. Sąd uwzględnił również wyjaśnienia wnioskodawczyni jako w pełni korespondujące ze zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym.

Orzeczenie o kosztach w **punkcie III** sentencji wyroku, znajduje podstawę w treści art. 98 § 1 k.p.c. zgodnie z którym, strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Reguła ta dotyczy także spraw rozpatrywanych przez sądy pracy i ubezpieczeń społecznych. W myśl art. 98 § 3 k.p.c., do niezbędnych kosztów procesu strony reprezentowanej przez radcę prawnego zalicza się wynagrodzenie, jednak nie wyższe niż stawki opłat określone w odrębnych przepisach i wydatki jednego radcy prawnego, koszty sądowe oraz koszty nakazanego przez Sąd osobistego stawiennictwa strony. W niniejszej sprawie kosztami poniesionymi przez ubezpieczoną było wynagrodzenie pełnomocnika ją reprezentującego, które zgodnie z § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w

sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. poz. 265 ze zm.), wynosiło 180,00 zł. Na podstawie art. 100 k.p.c., mając na uwadze, że odwołanie zostało oddalone w nieznacznym zakresie, Sąd przyznał pełnomocnikowi wnioskodawczyni koszty zastępstwa procesowego w całości.

W **punkcie IV** sentencji wyroku Sąd zaliczył koszty sądowe na rachunek Skarbu Państwa, gdyż zarówno wnioskodawczyni, jak i organ rentowy są zwolnieni od obowiązku ich uiszczenia na mocy art. 94 i art. 96 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.